

نامەى

مارف خەزىنەدار بۇ پەفلىق چالاک

(نالەى دەروون - ھەلبەست)

۲۷، ھەولیر - سەعدوناوہ

۱۹۵۱/۱۲/۱۱

معروف فەزەنە دار

حکمة سەروان اوھ

أرییل : ۱۱ / ۱۰ / ۱۹۵۶

بو ماموستای بەرزگاڤ رەقیبە چالاک پێشکەش

روژتان باشی ، ماموستایان فووسی

گیانە کەم ، لە بەغدا گەرمانە وە بە یەک جاری بو

هەوێر ، فویندەم بە جی هیشت ، ئە وێشی

ئە بەر هەم نا ، تە ئا لە بەر ئە وە ما کە زاننگای

بازرگانی و ماموستای « کلیة التجارة والاقتصاد »

لە گەن ئاوا ئە گەن ئاوا ئی بیگ ئە ئە هات ، جا ئە وا

لە هەوێر ئە ریای ای شیک بدوز ئە وە بو ئە ما

سایکی تر بگەرمانە و هەم بەغدا ، ئە « حقوقاً » بھوینم

گیانە کەم ، ئە جی ییم بێوێر لە بەرمانە بو

هە بە ئە گەن « نالهی دەروێش ئە بو هەر لە

بەغدا پێکەشتانی بگەم بە لایم ئە ئە وێشی

تە گەرمانە غەسە پێش ئە ئە ، ئە گەرمانە وە

هەوێر جاری یێتەر چاوم بیا خەندان ئە گەن ئە ئە

ماموستایانی شارەزای تر ، ئە واکتێبە کە

هەوێر ئە گەن ئەم نوێسەر لە بەر دەستتانی ئە

جا ئە وە ی پوێستە لە هەر کێوەشی هێوا وایە

کە فووت جاری یێک زور باشی بھوینی ئە وە پێند

بە ئە ئەن تیا یە بو « انذاعة » دەست نادا ،

ته نه با جو بلا و کرده ده له ناو کتیب نهی... هه روهما
نوسراوکی تایبه تی له م با چه ته ده بوم بنوسه ،
رأی فوت نیشان بده ، ده که و به ندانه ی بو
« اذاعه » ده ست ناوا ، هه رماره کانیان بوم
بنوسه وه که ده کاله سه ر به نده کان دانراوه ،
که گه رنوسراوت نارده له سه ر ناو و نیشانی سه ر
که م نوسراوه بنیره ...

به پی و بستم نه زانی « شرح » ی ناوه کانی - به
تایبه تی ناوه فوایه کانی فیشیولوژییا انگریقی - که
له هه له سه رته کان نوسراوه بکه م .. هونکه فوتان
که یا نزانن ...

کتیر داوای پیش که ناوا کارا نیشان نه که م
بترین ما
براتان

نالہ پی دہ روون

ہہ لبہ سنی : معروف فہ زنبہ دار

[« روناک ... » لہ سہ ر پارچہ شاخید

لہ قہ راخ زری وہ ستا بو ، رونائی روش

د غدغہ ی بہ شہ پولہ ووردہ کان عمہ کر

بہ دہ می یہ وہ پی عمہ کہ نین یہ ک لہ دوا ی

یہ ک

نیازی وا بوکہ فوی ہمدینی بہ فنکاندن

لہ لہ نا و !

گو تم نا نا نا نا ... بو چی ؟ !

گوئی ا کہ پی کہ سی !

سہ ری لہ سہ ر سنگم دانا ، فریگی

ہاتہ فوار ، فہ لہ عوشیم دایہ وہ ، ووردہ

ووردہ دہ ستان بہ عویشتہ کرد لہ

ناو گول شہ ن و دیمہ انہ جوانہ کانی

رہ نگا و رہنگی بہ ہار ...]

insititut kurde de paris

نه سیره گه نهی تا سوی گریانم
 پر شنگی هیوای هیزی گیارم
 تا وازنی شعرو تهی که مانم
 نهی جوانان نهی فوای سکر و دلدار
 کولت گولاله ، نه تر نه په خشی
 فوئاو که ی پاکر ماتک نه تکینی
 تو نه سواوی ته رو تا و دار

نهی په ری چاوشی ، و نهی شینی ده ری
 نهی هیوی پروت ، سو در نهی ده ری
 دی نهی بیایان ، و نهی که شینی با
 بویه ، و نهی ستم به راجه ری جوانی
 سیر ری نهی ستم له سه ری روی نهی پون
 نهی شینی ، و نهی که کا به سه هول
 سیم نیشان نهی دا ، له نهی جبارانی

-۲-

نهی نه سینه های گهشی ، نهی مانگی جوان
 دره و نه تان دی ، له ته ختی کا سران
 تریفه ی زویین رودناکی کریان
 نه به خشن به گول ، ماگویی هه لاله
 به شه و بوو نیرگی ماگویی وه نه وشه
 به کوی نازدار ، مکه زور به شه وشه
 سورده ناوینه ، وه کو گو لاله

-۳-

له سای بوتکه سات خ ، ماییم ریا چنار
 یادی دله ایریم ، نه کرد له گول
 نه هاته باوه شیا ، به له بجه و به
 بر شنگی رویشی له توی گه لای ته رر
 نه یدره و شانه وه قرسی زیرینینی
 نه یرازانه وه زولفی مکیینی
 که له ره ی نه هاته له کانی نه و به

به هاری که بچیم ! ما گویی نگریم
 ته لای ده ستم ! چه وینی شرم
 روانگی شه وم ده رعانی دردم
 بوج ؟ بیم تا به فشی که وهه ری زبان ؟
 دا ، بوت بنوسم شعری دلاری
 بیت نیشان بدهم چه شقی غه عباری
 به سانی دلگیر ، ووتاری جوان جوان !

زرره کاروانی هولان ووهه ردا
 هر کسی وولاغ له سر ریوی بردا
 تریفه ی مانگیش له بیت لولله با
 به فوره زیوینه پی که که
 وورره ی پای شه مال ، بهریوه ی پیل
 دیننه بو بنوشی ، دل ، تا چایان گول
 گیا فرعیکن یان که کینتی

ماوازی نای بی ، غم های ماهی شوان
 بز وینتیه ما تیغه ی کینان
 مه ستاره رفوشی کا فونواوی گولان
 له گه له غم تره که و تیر بکا هه وا
 بیه خستیه دل ره ونه قی جوانی
 هه له بقولین به سته ی زانی
 دل بترینی ده نگی موسیقا

« کیو بید » تیر و که واکه ز برین
 له ناد کیشکی دا هینا یه له بیه
 دل پریندار بو به تیری ره نلیه
 نه مزانی دی یاریش وه کو من
 تیری « هوی جوانی » کونی کردووه
 به بونی غم شه به سته کردووه
 کوا ده رعای دل بو فوی و بو من ؟!

خونين دلی من ده رماني گه وه
 به خونين گه وئي دل ز بند و وه
 که ی دل داری پاک هیت لیم کرد و وه ؟
 که هیت وشه یدام ، له چول و هدر را
 ده با هردو ولا لیوی به ک بترین
 هیت دور به تی وجه فانه هیتین
 بترین له ک به ی فوشی دل دا ...

« زیوس » کا گه وره ، کو « هین » کوایی ؟
 که وهونه روه ره ی ده ردمان به رانی
 دمان گری دا له گه ل هوا نی
 به بیگه وانه ی ده ست له طلی پاک
 تا کو بنوشین شیرینی زیان
 هونکه « پوکو » هه رنه گا بیان
 ز دو رزگارمان که به کرده وه ی چاک

هه
 ۱۱
 ۱۲

« ... له لایه کتی ید غوزاره که دا ، له ته راجه کانی
 و تا ویک جی نهین بوین ...
 گوئی : سروشت تا دازی زیان به هت که کا ، با نیسی
 له سه رنه غه ی نما وازه دلگرو مپره بانی به کانی که وا
 گوانی زیانی هومت پیلدش که م « ناله یی ده روون
 ست بو لیم » :

ضال بوم گه لیلک قشت و جهون بوم
له ساس باوکما زور کامران بوم
له لاس دایلیکم هیواسی ریان بوم
زور پست و چالاکه دم به پی که نین
که هاتم و که چوم به مه وئی و بانا
که مه و گالتم بوله نا و گولا نا
دلیر بوم ، نازدار ، گه لیلک ناز نین

باوکم تاقه پیا و ، بی که کار بو
بی پست ، بی په نا ، دهستی بی دار بو
هه رده م تریر چنگی پیسی زور دار بو
هه رباری ترسی ، نان و برسی یه تی
له ری ده رکردن ، شقی و تی هه لدان
ترسان له ساس مردن به پی نان
له ظلم و زوری و پی مروه تی به تی

دایکم مری بو ، بی عیب زانبا بو
بی به نعت ، کویره ده ره ره رضی ما بو
هه وت روله ی پیشی منی لگور نیرا بو

مغای بی که س بوم ، پیرای مریاخی
بانگی نه کردم : « باب و داکه که م
روله ی فوشه ویت کورپه پاکه که م

بو ج له به ره چاوم هینده جوانی ؟

به ورنیه فوشه منی چی که یاند
له روری ره شیا منی نه گریاند
به آگری سور دلی نه سوتانند

دهس له علانی بوم ، نازدارنه بوم

نه منوش نما ووهه وایی شیرین

که مچی گول وکیایی سی ره نگی

ده عده عالی بوم ، زه و قدری نه بوم

نازم نه کردو نه مگوت: «بابه گيان!
تا قه گوی تو م له با نجه ی ژيان
هه له یوم بکره هل و بهرگی جوان
نه گه ر بوم نه کرسی، زیز نه م نه گریم
تر و عوی سه رم، هه موده رینم
هل و بهر گیشم، به ران نه سینم
سا تو هه ا بابه، مه ییله بگریم

به م ته رزه، سو نعم به هوارده گه ییست
له زانت های و ده مزای بی ویت
به هم نه سینا: کار و بار دور ویت
له په رره ی ژینم به بکار به شه ووق بو
نه ترو کایه وه وه ک نه سیده ی شه و
تیشک نه فسته نا و دل و (هه نه و)
نه وه ند فاویس بو فر یسته ی زه ووق بو

لام و ابو ، گه ردون بو من همروا په
تا بررواده رگای فوشی والایه
نه مزانی روژی ره شی له لایه
فوشی و به فتیاریم نه هیررینی
که مهاوینه ناوژینی تال و سه هنت
سه رگزم نه کما ، دل سه فتی بی بهنت
برسی پاتی و رووتی به رگم نه بررینی

نم نه ی باران ، تک تک نه باری
با ، نه یوه رینی گه لای همروا ری
پاییزه زهرده ری ک فوشی نه بررینی
له تاوکاروانی زستانه سه رما
نه هاتنه له زرین گول و دارستان
به رگ و هلیان ، هه مو داژررمان
گول ، داروا و میس دل فوشیم نه ما ...

- ۱۹ -

با وکم هاته حال به به شوکاوی
ره گئی زه ردویس ، چلی قوراوی
گوتم : « که سی با به بوج واه اکاوی ؟! »

هیت لی قه وعاوه چه شت روی داوه
گوئی : « کیژ ولهم له ایش ده رگرام
لات وی یاره له کار دور فرام
نهم چیمه ، که مرو ، به من گو تراوه ! »

- ۲۰ -

نازائتم بوج وار سوا حایان کرد ؟
بوج وه ها خانه ویران مایان کرد ؟
بره و روی مردن ، بوجی مایان کرد ؟
عمایه نازانن مجیه هه رارین
هییمان پی ناگری مایه مان نی به
له داری دنیا سایه مان نی به
له هوا بد سن نیجه هه رارین

ها وار به عالم همه زار چارها وار را
با دم که دسته مان بی کیش و بی کار
بو به قوربانی هینور کی زور دار
له بود نه بومان ته واوی فروشت
یوز ستانی رهش کردمان به مان
نه دهک ووشک بین بمرین لبرسان
دور حنی به د به غت کیشی ها واکرورت

که ی به فری سپی ، که ی با ای جوان
که ی ته رزه ی چه یونکه ی بر طایرستان
که ی خور ره ی نما وونکه ی ناله ی هموزان
که ی بروکن تیز به هیز و روزنالی
بوم بلین : کیوه ماگورائی همه زار
برترین فرحیک ، که شک دلی زار
بدرن پرده ی همه مودلی پاک

بولای (بگ) ایم بیاریمه وه
 به زه یی و سوزی بز وینه وه
 یاره بیک بکا بگه شیه وه
 (بگ) گوئی : باشه سر ره در دوو هاروم
 بوت بیک که هینم که ی فووشه وستم
 که وه ی نما جانجه ، وه کوپو وستم
 نما حادوم بو تو که ی نوری جا وم

به م به لینه ی (بگ) بیک لیا و ما
 ووشک بو فوینیشی له ناوهه نا و ما
 نما سینی با وکم ، بیر هو له تا و ما
 له ریگا که دستم بی هوشی به بی که سی
 هلون به م ته زه ، من «له ش بغروشم !!»
 بو یارویه ک نان ، سوکی پیوشم !!
 که بی (پاک) بریم ، تا دوانه فه سی

گه ر راه ده حال ، باو کم نه خوش بو
 له تا و ده رده که ی توزی بی خوش بو
 نه ینا لند که یگوت : زینم نه ند خوش بو
 دا هه ژار گه و قوم له سه ره یی سردن
 من نه سرم ، ایوه ش هه رخوا نه زانی
 یی تان به سه ر دی بو تیکه نانی
 یه فیرو نا چار ، نه به به که و تی !!

نه ی به هاری سه وز ، نه ی کوشی پارک
 نه ی مانگی زیویه ، نه ی روهی روان
 نه ی گیای ساوا ، نه ی اووشی حال
 خو ناوی شیریه نه ی وورده ماران
 نه ی گولی هوان ، نه ی به خسه ری زه وفا
 نه ی لعه ، نه ی گه لای ناز دارو به شه وفا
 دلم بوج سوتا کوا زینی چاران ؟؟

که ی بلبلای قنچ ، که ی مه ی بالدار
 له ناو هیله نه ، له سه ره یی دا -
 که نواریه شاخ و دیمه ی نزار
 کیوه ن نمازاد و زور به ختیار ن
 هیک که ستان ی به غم خوئی بکه
 به دایم نه غمه ی خوئی بی که ده ن
 جوانی با که نه شعی نگار ن

که ی گرد که ی هیله ن که ی تو که ی هیله
 که ی رو و بار که ی زری که ی ها که ی دریا
 که ی هاوار بو قوم هه ی هاوار که ی هوا
 هون رزگاریم که ده سی که ده دون
 له و کاره پیسه به شعی تیار به
 هون رزگاریم که هم بی هوا به ؟
 نمازادیم که له منگی « شارون »

گول سه طای نه کرد له میرنگی به هار
 تار فورری نه هات له ناو میرغوزار
 ضیعی بو باوگم هه رهاوار هاوار
 نه و، له به رخوای خوی نه یارا به وه
 من نه گریام و هوم نه ههرا نه
 دایکم به «سوزی» بهردی نه تاواند
 کات کات له شه باوگم نه کزایه وه

گیانی زاهداری وه ک گول هه لوه ری
 بو به نوری پار بو کما کما نوری
 نه ی با به وردی !! باب چلوه هه میری
 من ترینم ناوی به ی ترینم تو
 هون بریم لای به تا قوته نیا ؟
 به باوگم و به کله س له س روی دونیا ؟
 من ترینم ناوی به ی ترینم تو

سر له سه هر بو ماگزه ی باسی به یان
 نه سیره هیئتا له سنای کا سکان
 نه بهر یوانزو نه یکیا گیان
 تاری شه و ما با بو بهر یان ساعدار بو
 زور کش و مات بو مازه وی گورستان
 ساری خا خوش به سته ی مرد و وان
 ماوازی نه غمه ی نرسی ما بی کار بو

چا و پرر له فریاد نه مهه نگاوی و ورد
 سینه ری کیل و ده ننگ و سوسای «مرد»
 له بنا گویم غلبه غلبه کرد
 زیره سی بی وه ستا، به برینیم
 ماه و ده نا هم، دی که سوتانند
 ده سی جمع و لوح، مغه سی که برزاند
 بو سه ره ناوم، دلی فوینیم

نه سیره وون بو، نازه وی روان بو
 نه به قی زیری، ناوی و پان بو
 نه لاری مهل، و باله ار چالاک بو
 نه اجه نه یان بو له سه رگورستان
 نه ی مهل نیوه بو، فویک نارین؟
 بوچی گورانی خوشی نه بیست؟
 به به هتباری نه فون له کاسان

گوریک به نه ناله و به دیار بو
 مات و مه لول بو، یار کور بو
 که دیم هله رم له ت و زامه
 له ده وری به ردی سه و ز و سوو به ریر
 دلوی خونی و هه نده هوا نه
 دانه ی یا قوتی بیله ی هاوا نه
 گوی ره نگا و ره ننگ، مپون خوشی و گزیر

که می مایه های فوتیاری که رسیلت شینه
 جوان و ناسک و ته رروره نگینه
 به ری سرورشته هه وینی رینه
 که پهل که داتنه له به ریای که حال
 که له ریته وه وه کودلی من
 که وله سه درونیا کوانی گوی من
 نوستوه له نادر فانی ته نگو تال

که می مایه های جوان کوارده ننگ شمال
 خاور بکاته وه ، دی چا و که رال
 برر بکاته خویس چا وی دیده کمال
 بریا شمال بام ، له سه رلیوی تو
 بی که س و کار بام له سه ررور زمین
 نه وه که په ررین ویشانگای گری
 بریا شمال بام ، له سه رلیوی تو

پرسنگی زریه له پشت شاخ هلات
 روانگی له نار بو گو ندو وولات
 دهنگی زریه به ز بوله هم لانه هات
 که سی روز به هیزی ترو سکی که رحمت
 هوناو مه مژه گول ووشک مه که
 سه رسنگی باوگم پر درک مه که
 نه کوری سروشت ، نه وری که رحمت

لیتان پیروزی : مردوی گورستان
 شامی خاموشان کینه که له میان
 به دهرده سه ری و شوق و تی هم لکان
 رانه بویوری و مردن با شیره
 که سی با به یادت هم ره بیر مه
 گول کوی خاموشیت برای زریه
 مردن له زیلالت که لیک ها کتره

(بیوه) که می‌دایم ما با او به رسم نه کار
 رو به رو می‌نمایان ، به ده ستم و دروغا
 که با رزیته و همرکات له پش هوا
 نهی ؛ نهی هوا به نه مان سه ده نه مان
 با نیار زره له نه در می زور دار
 شکیه ده ست و هر نوکی به دکار
 ده خالوت به تو ، نه مان سه ده نه مان

نه ه دایه می که بی بو به ما بو به
 گیانی راستی به نهی همرکات زین بو به
 نهی همر بزیه هیان کرد و نه
 هر کوشش نه که بی همر له ز ته قه لا
 نه دیم بو زیا نه نه و ش می وسته
 میس و کار بو زن ، دایم دور وسته
 با ، پشتمانی نه به ستم به هوا

- ۴۱ -

پرای زانستیم، هه بو کو را وه
ده رگای بید به ختیم له بو کرا وه
به لام، من دی دایکم که دا وه
به پیش ده ست کورتی و ژینا هم ژاری
گه ی جار بی نان به شه و شه نوستین
بی پونه ناو گور زور جار که مردین
کرر که بوین له ژیر بای بی داری

- ۴۲ -

گوتم: نه س دایه به ره و جای «بیگ»
رو بکه، به کوته و بداعه و سیک
پیاریره وه، بریزه فرسیک
بی: «بیگ! دلت بوته بیگانه
مخوب فوتین نینه هم ژارین
توو خوانه بی، بی که س و کارین -
له تی بکه بونان و هیان

دایم چو بولای «بگ» هئاوه ن شان
به سنگ کوتان و به رور و گریان
هاواری نه کرد: هانام وه لاتان

هزار و برین، روت ورم هالین
قوم و کیز و لهم هری عالمان سرد
تیری هزاری له شمانی کون کرد
بیتابی ه روی حال و بالین

نه رموسا: هوا به فیلو پیاوسی هاک بو
کمازا و کیشی که رو بو ست و هالاک بو
نورم فوش نه ویت دل رو و دیان بو
بیتو وه له پیش کوچ کرد نیدا
دهر کرا له کیشی هه ره راسی خزه هت
ره نهی فورا بو، هزاری به د بهفت
به ره و برسی پیتی نه ویان نوری دا

کجه که ت جاريک هات بوسه دانان
بسي بي کاري باوکی کرد لا حان
به ليم دا بي بي کلم چاره تان

به لام ، ليم وون بوته ت نه هاته وه
من وه هام زاني نيسي پيدا کرد
له پندک هم زاري کيوه سي پيا کرد
به هتي گوم بوتان تازه هاته وه

به کاره که ري لامان کسي بکه
وه ک مای فوته هيج شه کسي مه که
نيس به ده ست تو بي چي کله کسي که

کلید مالم ته سیت نه مه
به لام به وشه رته سي شه وان ليره بي
نه وه که شه و پليان ميوانان هم بي
پونيت بوسي ، من وات بوته کلم

دایکم گوئی «بگ» ! ئەهێ کێژوله کهم
 شه و هون ته نه، تا قه روله کهم
 هون مه به بهی شه و اداره شه کهم
 «بگ» گوئی ! ئەهێش پابیته مانان
 بانزیک هوت بهی، ئەهێش ههزیه که بهی
 به کوزیا تر یاریدهت شه ده یه
 دایکم گوئی ! ئەهێش پابیت بو مانان !

قههێ تاکا به شه و لکه شه و پینه
 بارهاریش له گهله هوتی پینه
 هه ! ئەهێش واری لێ پینه
 دایکم گوئی ! هه ! پابه شه رزکا
 هه ر ده وله شه نه بهی زور کاران بهی
 ژینت بهر هوش و کهیف و بهرانی بهی
 هه ! ژیا ته قهت ههت و ته گه زکا

بوم ده ركهوت ، كه وا ما بيا وى باشى نه په
 خيرا نه وهى ههع به به لاشى نه په
 ئىستا گه ره ره زى له بيا وه نه په
 دى لای چا وو له لای « له شى » هه
 به به گایه تی منى هوش نه وه
 به به لكو به م جوړه « له شى » منى منگى كه دى
 منى نه نا گى به تی ما گوئى گه نه شه

دایک دوو مانگان کاره ریان بو
 لایان به ریزو غم لایان بو
 بیگای باوه روو هم ای ریان بو
 منى تا ایستا نه م دى بو خالیان
 نه تر سام « هم نه ك چغه و تینى
 به ناگرى پینى بو تینى
 له شى زامدار كه نه نه پینى ده ره مان

دایک که ساسم ، چنانگی نه هوشی
 له یه هوی گیر بو ما هسویه بی هوشی
 له تاوسی نه واکه و ته مه دهوشی
 کاتی که زانیم که نه و که و تو وه
 هونکه نه بوا یه من له حیاتی نه و
 ئیشی که م لاس «به گ» به روز و پشم و
 هونکه که ساسه و کرمی سانه و وه

کاتی هیواره تا سید «به گ» هات
 به دایک گوتتم : «به گ» نار «به گ» ولات
 بیت بلیم ، نه بی : نه بی بیان هات
 میوانی یه بچار زور مان ها بوه
 «فانم» به ته لا ناترانی ایسی کا
 هیچ نه بی به لکو یاریده سی نه و کا
 هه له با پروین تا وه هت زوه

له پيشه لا پيايي كزي هياوي
 له ژوروي چلكي ، هه وا ته ماوي
 له شي ته كز اووه ، ته پيرست له چاوي
 ته شي هه زارسي ، ته فوسي مردن
 به ناله ونگه په يوت : نا تو اتم
 بي هو شو هيزم ني په ته ما اتم
 زورم نه ماوه ، به ره و گورر بردن

كيروله م ! گيا نه ! هه له تو بردن
 له بياتي من هه كه روغه رو
 كيه هي ويسته به نا و به رو
 ناچار بوم هه بام غسته سر شاتم
 به هه نكاوي وور دروم كرده ماليان
 دلم كوته كوت : « چي بي هه ياليان ؟ »
 كما فو هيم بي دسي ، چون بي تر يا اتم ؟ !

له دور ديارى را، كو شكينى جوان
دهرگامى مينا بنده، چه نجه رهى سران!
تريفه سى كه هات، شه و شه پراهان
پوار ده ورسى دابو، باغ و گولستان
له ناويا «خانم» وه رى بونك رازابو
كه توت: هاليله، له روى گولا بو
واقبح وه ستا بو له ساسى دارستان

«خانم» له حال بو هاله راموشم هات
له ليوى ووشك و غه ميارى هافات
زه رده هه نه و و بزه مى كه هات
به لام هه، دلم له لاسى دايلم بو
كه رينى تالى، هاته بر چا و هم
نه كزايه وه به رگى سووتادم
پونكه دل سوزم ته زها دايلم بو

له خای به گامه وه پێ ندر شه و
 روز و شه و نه م بو، نیوسعات سه و
 له ژیر فه زمانا، شان و حال خه و
 له شه بیهت دایکم زور هه راسان بوم
 «بگ» یه سه سه راهی ته و گول به هاره
 له روهی دی یار بوه، به وه، و زه پیا به
 خه یه تهنیه و قوت و هوان بوم

سه دی له شه وان ههالیان هالی بوو
 خانم له سه ردان، هالی هالی بوو
 به گه سه سه ره یه شه دی هالی بوو
 خه یه تهنیه ته یه سه ساز له زه و وه
 بیه و ره ته و شه راب و قونیاخ
 مه زه و گوشت ماهر، به گه ته کرداخ
 ژوو سه سه یوانی یه سه ههنا بو وه شه وه

کاوازی کہ جان نہ غمھی کر یا نہ
 بہ نہ رہی کہ ہات لہ بالا خانہ
 داویک بو بومنی بہ ناو (سیراٹہ)
 کہ و سکی تیرہ میں سکھ برس
 ہر کہ و کہ یکا بوسا رائے پورسی
 کہ رہی، خراب کہم، دو لم کی کہ رہی
 کہ ہا رہ ہو کہس با سہ کہ برس

اوس پی نہ ہو ہا تہہ رووردو پیاو
 بہ بالا دریر سے زری پی جا و
 مہ یان کہ ہات، وہ گو گامی سوواو
 قورہ پی زگ و دہنگی و گیا ن
 لہ کہ لیا گیزہ و قاقاسی ہی کہ نہیں
 کہ والی، کہ مہ و، پلوہ را بوریہ؟!
 من تہ و او ی فستہ ترسی یان

نینجا « بگ » ووی : بو کیره گیانه
 به نه شنه کی وایه سی یانه
 حین بجه ره گیان ، نه م دلدارانه
 باده له بی ریژ که ، به ده سنی نازت
 کرسی بوانی به تی ، لگ لگ ها و مل که
 به شوخ و اینه نلیت ، ده سان لمل که
 تو بگ به نجه شی ، به ندهی شاناد

دلم هه لقولا ، له ها و ده به ننگ
 ره نام نیوی ، له به ره عونه ننگ
 جلوه بجه ژور که نه بم بی ننگ
 رسمی را کردیم نی به ، بر او
 که ر بقیر بنم کسی دیته فریام ؟
 نه کنی نو نیغم نه رشا ، و نه فریام
 خواجه ساهی بلغم ؟ یوه به رم قاوه ؟

- ٦٢ -

به لام ناچار بوم ، هومه زووره وه
له هزمت وه ستام ، كما له ودووره وه
دوتيان ؛ به فیدایی ، پات وه نووره وه
گه ی پیری سیما ، نیمه فیدایی توین
وه ره تیار که رام و ده ردمان
که رم که به سنگ دی سه ردمان
ده خیله نیمه شه ییانی بالای توین

- ٦٤ -

که گه م ووتاره نا شیرینی ووت
بلیسه می کما له ده زووره ووت
سینی قاوه که م که ووت بوبه قاوه ووت
توینا به گوی مه ده قوربانی توین
حاجان هیچ ناومی بواریانی تو
یو خوش و سه قاوه کامرانی تو
گیا نیسا به سه باره هه ییانی توین

خاوه مان ناومی ، ووه ره گه سی چا و کمال
 ته سی خاوه ن کولمی گه کی پرره خال
 به بوئی مینه کی مه ست که ری نه وهال
 شه ری به تی ده مه بتکینه ده م مان
 نابی هوا نیکی وه کی ، تو برسی
 خه ر مورم نا که دی به کی له سی
 به وه به به تیار سی ، دل گه سی و خه ندان

گوتم : ییم گه رریه ، یا ییوم بو مال
 دایم نه فوشه بی وه زرع و مال
 مه به قه سی نه وه ، هاتنه گه وره مال
 له هوا بتی گما بروی مه به ن
 مه داویه یاکم ، ناوم بیس مه کن
 ریخ ییل و ویل ، له شه بیس مه کن
 بو تیکه نانی ، نا عوسم مه به ن

به گئی قور ساغ ، ناری کرده وه
 ووتی ناری تو ، نیمی کی کوشتو وه
 دایگی کردم که توت ایت بوده
 همه و دوو به گئی تر ، ده ربه درینه دهشت
 همه ربه ند ، همه و کم دای پده سی ، یه دندان
 که قوم رنگا گار کم ، له هینگی که وان
 هیم بی و کرا له تا و هیزی «دهست»

دهست و پینی به ستم دایگی کردم
 به همه قوی دان ، هوشی که کردم
 نینیا رونمی کرد ، لاقی ههل کردم
 مرد و بوم ، دل ساغ ، نه م زراندر میلک
 همه شکر سووری دل دگرل فوینی نمال
 نمال بو یا نمی کرد ، قرضی زه ردی کمال
 کانی هونه ره «خوینی و خرمیلک»

یا شیئہ وہی کاری مائے واو کردم بگ
 سه خوشبو بن خوشی که وقت له لام وه درگ
 ده کم به سرا بو، ای می ده م به کوه ک
 نیبا به ک له دور هاته روره وه
 به لاماری دا ما به ره لای کردم
 ووی : نوره مه، من بو تو مردم
 نه نوم می نه ویت (هر له دور وه)!

رایه ریم له بیم، هر که بو
 نه خوشی که وا له وی که و
 به لکو پاره کم، سگ بگی که و
 ده ستم دا «شوشه» به هه مو تو نام
 دام به که لله یا، برژاندم میکی
 سه را ونخوه بو شکائه نیکی
 هر هیندم سی بیت (که عبا به کو رام)!

مه و فیه سبب بایه ی، بیسی و زور دار بو
 له شوگی به دی، فیه لگی بیزار بو
 بن ناله و فیغانه، له وی سردار بو
 لهم کاته (خاتونه) له حاله هاوسسی
 گه راره و، بیسی دویا چس ها له
 قیزه سی پیرسی کرد، نه و نه وره حاله
 کینبارده کرا «بال باز» و هاوسسی

(ربعا داره)

گه مارویان دام، پیرسی حاله
 به شه پو به شه، به دار و پستال
 که سی نه سی نه پیرسی راسته قینه سی حال
 بیفانی هه رار، هه پیرم نا کا
 فیه ریک بووه، هم روا زنده هالم کون
 به لاس بیناوسی گه وره قائم که ن
 کاره که ر چلو «به گ» ره زاناکا

باشه برد میان بو بابا بار خانه
بو تبه و جی سی که و اما گوی یان گرانه
له هویه و قیزه و قسه هوا نانه
بو تبه و جی که گوی له راست نا گرن
ته لاشه برانه ، به زره سی برداغ
له گول نا تار باوردن ، نا و باغ
هه رار و امدار بی فریا تبه هون

- ۷۳ -

که و تنه سه رزه نیت ، میان ووت تو هوا!
له قانون و دیسه ، شرم ناکه رسوا؟
تاوانی وار ل تبه که بت و هیتا!
تبه لی سی ای سوچیم ، سوچی تبه وانه
تبه م به گهت پوهه کوشت فوت به نرات
فوت پهوره ژیر ، تاوان و نرات
سینج سالاره به سه بو تبه م تاوانه؟!!

به لام خانم به گئی گور به گور
 که ده ستی هوشی ، من ناردی بو گور
 به ناله و زاری گریه و قورده قور
 که گیوت : گورینه وه ها توله ی به گ
 نا سینه وه پیا وی گور به بو
 هوی یارک و نماز او کانی به هره بو
 جی می نه و ما گری ، هه زاری وانه گ

دایکیم که واء بیمار که و تبو
 له شی بی گیان و به سر زنده و بو
 له م ده ناک باسه هیچ نما گای به بو
 همه به د به ختانه نه یان داه وه
 خور گیان گرت و گیا نیاه ده رهنا
 به م ته ره پیه کار بان بیک هینا
 هیتانه یان ووت : توله ی به گری فاه

مینشی پوره زای ، ساغان داره گانه
 به بیخ سال مه رهانه فرامه زیندان
 له وی رام بو وارد ماره شی تریه روزانه
 شه ق و شولاقی ناو به ندیخانه شی
 سه ر باره شی نه وی ، شوره بی و بوردی
 که وانه چاره شی ، می تا بر و نه م دی
 دایکیم ووه ، عید ای به روزی له شی

نه دل سه ک فری ، وینا دی دالم
 بیسی بو ناویشم وه ک له شی
 وه رگه راب شه و ، روژی رونالم

بی که سی ماعه وه بو لای گی بجم ؟!
 که سی دایه باشی تو له ناویان بردی
 له سه ره که وایه ندیا به پی کردی
 باشی تو ، کام دسوز ؟! بی بی بجم ؟!

رنگار بوم ، له بند ، سه ر بست عامه وه
 به لام به بی کار هیند سو را مه وه
 ناچار بوم بو نامه تمه پاراهه وه .
 سائیوارانی ، دوو به گه له م دی
 واسل عامه وه ، که م ماز روم
 له تر سانه تمه کا ، بیسیا هه نام
 وه کو کوه کا ته سی ، نه وه گه که م دی

- به لام هه رد وه گه به یوه لانی (۱)
 زویان تی کردیم ، وه بی به یه فذ هاتی - (۲)
 تمه سی پیری نیسه ! مانان هه لانی (۳)
 نیسه شه بدای تو یه قنغ و جوا (۴)
 به گئی گور به گور ، غه درسی بی کردی (۵)
 که وابه خورتی خرای بی کردی (۶)
 تو پیرای گه سی ، خانه سی دمانی (۷)

کما کجاره لافان ، که تو بی کاری
بی بیگار دالده ، دل پر بنداری
بی فرم و فویسی ، بویاری کاری

وہ رہ لای کیمہ ، پیدہ رہ «دایان»
وہ ک کچی خوجان بہ بیوت ک کہ کیمہ
ہیں کمارہ بیوت بی ، جس بہ جہا ک کہ کیمہ
بڑی لہ خوجان ک کیمہ جوات

گوتم زور با کیمہ کیمہ کیمہ کیمہ
لہ وہی کہ کیمہ کیمہ ، بزرگی کیمہ
سہ ماران کیمہ کیمہ کیمہ کیمہ
دوتیا کیمہ کیمہ کیمہ کیمہ
کیمہ کیمہ کیمہ کیمہ کیمہ کیمہ
کیمہ کیمہ کیمہ کیمہ کیمہ کیمہ
کیمہ کیمہ کیمہ کیمہ کیمہ کیمہ
کیمہ کیمہ کیمہ کیمہ کیمہ کیمہ

کما خری شه وی تا کو به یانی
خستیه ژیر له شی گوره وگرنی
سره رای زاری ، و تا ماته قوربانی
هه ده که گه یسته : کما ره زووه جوانه !

کینیا بو سه ی خستیه ژووری ژینگ
وه له بهندی زیندان ، پاشی کردنه پینگ
له ژووری پاری بن کماو ، بی نامه

هتا مه و داها ت زور خورا مه وه
له بهر خوی گه و ره زور پار مه وه
خورگا له م زیندانه نه ها تیا مه وه
دیسانه به گه ده که وت گه ییوی زل
ده رگای کرده وه و گوته : جوانه
سیت که رمی لا ووده سته گه بجانه
چاره ی بو کما ره رمی وه که لا له حل

دوره د دنیا دی کا برا دا به به گ
به گ گوی بی به به لام بی به نه نگی
به خوا شیرینه وه گی هه نگوینی هه نگی

ده ته به ستم و نارائتم بو کوی ؟!

که میا به م شه وه هیم بی که کاتن ؟

کما هو که فکوری گیا تم که یاتن ؟

هیم یان کوی ؟ هیم یان بو کوی ؟..

یو مالیک خوشی پر له به جوان
هل و به رسی چان ما پر به پر و پر

کما لتونی به لاشی بومای ر نا

ر نا نه له و هیکا که لیک به ر به ستنی

پیا و یه له ده رگا و پرده کی که وه ستنی

که وره و یکت ، په که سی ، ناله که بار ستنی

که تو شی له وی بی ، که نوح که تیه ر ستنی

که چه بو ، کیس کماغای مایه دار
 پاشی نه وهی که فوسی دانابه دروار
 منی به گوژاد فروشت به دینار
 که فوسی له سایه می ته لاری قه عه ننگ
 را بویری رینی که انجه قه وسه پیران
 به لام هه رارک وه کوم بی مان
 بخانه غوری کارخانه بوچه ننگ

به شه دو روژینک بییت و مهوت ره لام
 زگرلم هوت بون ، مانه وه له لام
 هه ریه که نیو سات له باقه بکام
 که بی به هه رکه سی بلیم گیانه که م
 چه نده لاو چاک و مه ندو جوانی
 هر توی فینگی هه مور لانی
 من توم هوشی که وی هوی ریا نه که م

منی هه روه ك خلك بگره بئمانم
فاوه ن په ك رلم ، به نوم بزانم
ئهی چونه ره زانم ، هه عومبوئم ؟!
ئهی له تی كه م بیدام به هه زار

كازاری بده م چونكه بی وسته
كه بگك نوهه ئهی بی هوش و مسته

فوا ئی كی كور ریوه ، شه قاصی ، بخت كار

- ۹۳ -

ئهم هه موئنه كی له م روه روده ره
ریز ئه بی ئه بی كی بازار كی هه ره
میلان شور ئه كه ن بوئم به زه ره

هه عوی ده ریکه بی به رگی و نانی

نژی می وولات ، بی نژی فویند
ئیریه بو كه بی ، سروشی دورمی

بویه به م ره ئه كه فروشی گیانی

روئیک هاوریکه م لگول نیا ویک
هو بو ژور ووه له یاسم ندرتا ویک
من بیرم که کرکه له ناو کما ویک

هوه نه بی ماسی مردویی تیا بی
تیزه سی هاوریکه م هری کاس کردم
که م ده نکه کززه هوشی ی بردم
کما خرنه بی بی سی قه و جایی؟! .

فیرا هه لگرا بو تیار - کلانه
هی تیار - فانه یاسه له کا، خا، خا
بو یسه هه رکات وه کوز بندانه

خوم به ته لای سی ها ویرم جی سی هیتیم
کار سانه وو خوم جی سی من بیکم
نیزوا وه یلا نه گه - خوم سل لکم
که مر م نه و نه و نیم ... بو جی جی سی هیتیم؟! .

نه خوشم لاواز هیزم بر او
له کارماگه ردوونه هم ریم سوووه
بیان و دل و له شی، هیاکی شه له زاوه

ده رفانم هیمی به کوانی زنگاری؟!
ته نلا کو شتته زنگاریه کا
لهم زینه و ختته ~~زنگاریه~~ کا قورنایم
که بی زنگاریه، کوانی زنگاریه؟

باچی نینیم قه سرما جوواری
ز یانم هردهم له نادگولان
حال و جل و بگری، پیرسندوقان بی

هه موماگه نیوه عیله پیرکه کا
له بونی پیسی ناکوکی ز بیان
به بی نمازادی و سه ربه شی جوواری
بی شله شه قه یه، ناریان پیرکه کا

هیتیا شه و ما بو که له شه وهلام
له وکاته هه وینا زور خووس بو له لام
بیش که دهی جرم مه بو قوم گریام

مال و جل و زیر هه قوم به جن هیت
ته لا ده هاتمه به جلی به رم
هات شه ایو دل و قله رم
ته نگو هه له مه و تا نیم گریای هیت

له دین هاتمه بو دویینا سر بخت
با هیچ نه هیتن سامان هه و ده لوت

گریانم ، تاوسی یانی زور سه هیت

له هه «زی» ده ستام به به هیتاری

جا ئا حاده بوم بو خوئی هه لاری

با جرم ، مردن .. - خوستر له ریان

بو مه گریانه ، خو شه رزگاری